

Český jazyk a literatura přípravný kurz č.1. šk. rok 2020/21

(pravopis, nauka o slovní zásobě, slovtvorba, tvarosloví, skladba)

1. Každá z následujících vět obsahuje jednu pravopisnou chybu. Najděte ji a opravte.
 - a) Volno na **prvního** máje strávily davy Čechů nákupy.
Volno na **Prvního** máje strávily davy Čechů nákupy.
 - b) Mezi účinkujícími se **oběvily** i sestry Havelkovy.
Mezi účinkujícími se **objevily** i sestry Havelkovy.
 - c) JUDr. Čáp mně vysvětlil zákonnou úpravu **dědictvů**.
JUDr. Čáp mně vysvětlil zákonnou úpravu **dědictví**.
 - d) Babí léto **nakonci** září obvykle slibuje teploty nad 20 stupňů.
Babí léto **na konci** září obvykle slibuje teploty nad 20 stupňů.
 - e) Tyto zahraničněpolitické problémy se zatím **nevyřešili**.
Tyto zahraničněpolitické problémy se zatím **nevyřešily**.
 - f) **Markovy** se líbily její pomněnkové oči a plachý úsměv.
Markovi se líbily její pomněnkové oči a plachý úsměv.
2. Určete, které slovo ve větě: „V egyptské Káhiře i dnes tisíce lidí neúnavně protestovaly proti tamnější vládě.“ obsahuje pravopisnou chybu.
 - a) **tamnější** – správně má být **tamější**
 - b) egyptské - správně má být Egyptské
 - c) neúnavně - správně má být neúnavně
 - d) protestovaly - správně má být protestovali
3. K tučně výtiskem výrazům uveďte slovo podle pokynu v závorkách.
 - a) V obchodě jsem viděla **strašně** krásný kabát! (synonymum)
moc _____
 - b) Adéla **shodila** sedm kilogramů. (antonymum)
přibrála _____
 - c) Už je pozdě, je čas **zvednout kotvy**. (synonymum)
odejít _____
 - d) Do polévek se hodí **fazole, čočka i cizrna**. (slovo nadřazené)
luštěniny _____
 - e) Lustig napsal řadu **próz** tématem holocaustu. (slovo podřazené)
povídek _____
 - f) Letošní zima byla velmi **mírná**. (antonymum)
krutá _____
4. V každém z následujících řádků škrtněte jedno slovo, které není s ostatními příbuzné. Na nový řádek pak napište společný kořen příbuzných slov, příp. různé podoby.
 - a) doopravdy – nepravý – oprava – **pravěk** – pravítko – právo – pravopis – správce
-práv-/-prav- _____
 - b) nohavice – nohejbal – nožička – **nožič** – nožní – ponožka – snožmo – zanožit
-noh-/-nož- _____
 - c) povodí – **rozvod** – voda – vodárna – vodnatý – vodník – vodopád – zavodnit
-vod- _____
5. Doplňte do vět správný tvar podstatných jmen v závorkách.
Sparta chce zlomit sérii **proher** (prohra).

Připravte těsto ze dvou **vajec** (vejce).

Pochutnali si na pečených **pstruzích** (pstruh).

Jízdenku ukaž panu **průvodčímu** (průvodčí).

Seznámil kolegy s hlavními **cíli** (cíl) kampaně.

Na statku mají ohradu s dospělými **koni/ koňmi** (kůň) a pěti **hříbaty** (hříbě).

Finále se odehraje mezi **Olomoucí** (Olomouc) a **Pardubicemi** (Pardubice).

6. V následujících větách určete podtržené větné členy.

a) Magda se na víkend v Paříži moc těšila.

Přívlastek neschodný

b) Formulář vyplňte obyčejnou tužkou.

Přísluvečné určení způsobu

c) Kapr sebou v kádi nešťastně házel.

Předmět

d) Umíš uvařit knedlíčkovou polévku?

Předmět

e) Naše labradorka ležela schoulená u kamen.

Doplňek

7. U uvedených souvětí určete typ vět. Zapište ho do závorek za každou větu pomocí zkratk VH (= věta hlavní) a VV (= věta vedlejší) spolu s označením jejich pořadí. Pak určete významový poměr mezi větami hlavními a druh vedlejších vět.

a) Ačkoli je Berlusconi stále ženatý (1VV), v pondělí oznámil (2VH), že se zasnoubil s moderátorkou Francescou Pascale (3VV), která je téměř o padesát let mladší (4VV).

1VV – příslovečná přípustková, 3VV – předmětná, 4VV - přívlastková

b) Dům (1VHa), v němž jsem se před mnoha lety narodil (2VV), byl stále takový (1VHb), jaký si ho z dětství pamatuji (3VV), ale město už jsem vůbec nepoznával (4VH).

1VHx4VH významový poměr odporovací, 2VV – přívlastková, 3VV- přísudková

8. U následujících souvětí určete, zda jsou souřadná, nebo podřadná.

a) Buď přesvědčím tátu, aby mě tam zavezl, nebo pojedu vlakem. **souřadné**

b) Vláda jednala s odboráři celý den, přesto se řešení najít nepodařilo. **souřadné**

c) Nepojedu ani na lyže, ani na hokej, protože se musím učit. **podřadné**

d) Nikdy nevím, jak se mám chovat, když někdo vážně onemocní. **podřadné**

e) Jestli budeš říkat věci, které nejsou pravda, odejdu a už mě neuvidíš. **souřadné**